

HELSINGIN SANOMAT

Alkuluku - Maanantaina 19. kesäkuuta 2000

Jean-Philippe Toussaint

Tv

ISBN 952-9842-35-X, Basam Books 2000. Ranskankielinen alkuteos La télévision (Paris 1997), suomentanut Erkki Jukarainen. Sivut 13-17.

Viime aikoina oli varsin usein käynyt niin, että avattuani illalla television olin kuin pahasti juovuksissa eli katsoin kaiken tarjolla olevan mitään ajattelematta ja ohjelmia valikoimatta, katsoin vain umpimähkään mitä sattui tulemaan kunhan kuvat liikkuvat ja välkkyivät ja vaihtelivat. En ollut tuolloin vielä huomannut, että käyttäytymiseni oli muuttumassa, mutta näin jälkikatsannossa arvelen, että tilapäinen ylikuumenemisvaihe oli erittäin oireellinen enne piakkoin seuraavasta radikaalista päätöksestä, aivan kuin kohtuuton suurkulutus olisi ollut välttämätöntä onnistuneelle vieroitukselle. Istuin joka ilta kuvaruudun ääressä tuntikausia liikkumatta ja tuijotin silmät tapillaan välkkyvää valoa, joka loisti kasvoihini alinomaa vaihtuvista kohtauksista, ja tunsin vähitellen joutuvani kaikkien noiden kuvien valtaan, jotka suunnattiin tauottomana virtana ja sokeasti yhtä aikaa kaikille eikä erityisesti kenellekään, ja jokainen kapeaan uomaansa sijoitettu kanava oli vain yksi lanka siinä jättimäisessä aaltomatossa, joka mätkähti joka päivä maailman niskaan. Vaikka tajusin tarveleväni itseäni pysymällä kuvaruudun ääressä, en pystynyt tekemään muuta kuin puristamaan kouristuksenomaisesti kaukosäädintä ja vaihtamaan kanavia konemaisesti ja kuumeisesti yrittäessäni löytää välittömiä ja halpoja hyvinolontunteita, ja niin tuo turhanpäiväinen hinku imi minua yhä syvemmälle kyltymättömään kurimukseensa etsimään jotain vielä alhaisempaa ja ikävämpää.

Kuvat olivat joka kanavalla yhtä ja samaa, marginaalittomia ja otsikottomia ja selityksettömiä, karkeita, käsittämättömiä, meluisia ja värikkäitä, rumia, ikäviä, aggressiivisia ja joviaaleja, synkopoituja, samanarvoisia, samasta tuubista puristettuja amerikkalaisia sarjoja, musiikkivideoita, englanninkielisiä lauluja, tietovisailuja ja dokumentteja, yhteydestään irrotettuja elokuvakohtauksia, katkelmia ja taas katkelmia, laulelmiä, suorja lähetyksiä joissa yleisö hakkasi käsiään kappaleiden tahtiin, poliitikkoja pöydän ympärillä, debatti, sirkus, akrobaatteja, visailuohjelma, onnen ilmauksia, epäuskoista ja hämmästyntä naurua, halauksia ja kyyneliä, suorassa lähetyksessä voitettu auto,

KOTISIVU
UUTISET
KLIK!

[WEBORTAASIT](#)
[ALKULUKU](#)
[AKVAARIO](#)
[A. KURKIAINEN](#)
[MONET](#)
[GALLERIA](#)
[PELIT](#)
[HS 100](#)
[ARKISTO](#)

NYT
OIKOTIE
PALVELUT

liikutuksesta vavahtelevia huulia, dokumentteja, toinen maailmansota, hautajaissaatto, saksalaisia sotavankikolonnia marssimassa hitaasti tienpiennarta pitkin, kuolemanleirien vapautus, maassa lojuvia luuröykkiöitä, kaikilla maailman kielillä, kanavia oli ainakin kolmekymmentäkaksi, saksan kieltä ja varsinkin saksan kieltä, kaikkialla väkivaltaa ja laukauksia ja kadulla lojuvia ruumiita, uutisia, tulvia, jalkapalloa, visailuohjelmia, juontaja muistilappuineen, pyörivä onnenpyörä jota kaikki katsoivat studiossa niska kenossa, yhdeksikkö, numero oli yhdeksikkö, ja sitten seurasi taputuksia ja mainoksia ja varieteeohjelmia, debatteja, eläimiä, soutua studiossa, urheilija souti ja pöydän ympärillä istuvat juontajat seurasivat hänen suoritustaan huolestuneen näköisinä ja päällekkäiskuvassa näkyi sekuntikello, sitten taas sotakuvia, kuvan ja äänen laatu oli erittäin keho, kaikki vaikutti hätäisesti tehdyiltä, kuva heilui, ilmiselvästi kuvaajakin juoksi, kadulla juoksi muutamia ihmisiä ja heitä tulitettiin ja yksi nainen kaatui, häneen oli osunut, asvaltille jäi makaamaan viisikymppinen nainen hieman virttyneessä harmaassa takissa, jonka helmanraosta näkyi repeytynyt sukka, häntä oli osunut reiteen ja hän huusi, huusi suoraa huutoa, huusi silkasta kauhusta sillä hänen reidessään ammotti avohaava, huusi tuskasta kutsuessaan apua, se ei ollut seipitettä, pari kolme miestä tuli auttamaan ja nosti hänet jalkakäytävän reunalle ja tulitus jatkui, nuo olivat arkistokuvia ja nuo uutista, nuo taas mainoksia, uusia autoja kiertelemässä hitaasti idyllisiä serpentiiniteitä laskevan auringon valossa, hard rock -konsertti, sarjafilmejä, klassista musiikkia, ylimääräinen uutislähetys, mäkihyppyä, kyykkyyyn painunut hyppääjä ponnisti mäennokalta ja lipui hitaasti rinteeseen ylle, irtosi maailmasta lentäessään jäykkänä ilman halki, lensi ja lensi, etunojaan jähmettynyt liikkumaton hahmo tyhjässä ilmassa oli upea näky. Se siitä. Siihen se loppui, olin sulkenut television enkä hievahtanutkaan sohvalta.

Television tärkeimpiin ominaisuuksiin kuuluu se, että ollessaan avattuna se pitää meitä lakkaamatta keinotekoisesti valveilla. Se nimittäin lähettää tajuntaamme jatkuvalla syötöllä signaaleja, kaikenlaisia pieniä näkö- ja kuuloärsyksiä, jotka herättävät huomionsi ja saavat meidät odottamaan. Mutta signaalien herättämä tajunta ei ehdi kunnolla koota voimiaan ajattelutyöhön, kun televisio siirtyy jo muuhun, seuraavaan aiheeseen, uusiin ärsykkeisiin, uusiin signaaleihin, jotka ovat yhtä räikeitä kuin edelliset, mikä johtaa ennen pitkää siihen, ettei tajunta halua enää olla loputtoman signaalivirran petettävänä vaan aavistaa kokemuksesta viisastuneena virran todellisen luonteen eikä vaivaudu enää kokoamaan voimiaan ajattelutyöhön, vaan antautuu ailahtelevalle kuvatulvalle.

vietäväksi. Kun tajuntamme on tavallaan puuduksissa liian vähistä virikkeistä samalla kun sitä nyhdetään joka suuntaan, se pysyy television edessä lähinnä passiivisena. Se on entistä välinpitämättömämpi vastaanottamilleen kuville eikä lopulta reagoi lainkaan tarjottuihin uusiin ärsykkeisiin, sillä jos se sattuisi reagoimaan niihin, se antautuisi jälleen television petettäväksi. Paitsi että television kuva-anti on juoksevaa aikaa eikä jätä ainaisen eteenpäinjuoksunsa vuoksi ajatusten kehittelyyn, se on myös ilmatiivistä siinä mielessä, että se estää kaiken hedelmällisen vuorovaikutuksen oman tajuntamme ja tarjoamansa sisällön kanssa.

Mualla Verkkoilteessä:

[Jean-Philippe Toussaintin Tv-kirjan arvio](#) (18.6.2000)

[\[Alkuluku\]](#)[\[Tietokirjat\]](#)[\[Esikoiset\]](#)[\[Kotimaiset\]](#)
[\[Lapset & nuoret\]](#)[\[*Käännetyt*\]](#)[\[Sarjakuvat\]](#)[\[Unohtumattomat\]](#)

Jean-Philippe Toussaint

◀ EDELLINEN SIVU

SIVUN ALKUUN ▲